

Datum : 3 februari 2026
Onderwerp : Update over de GGD Hollands Noorden
Van : Het college van Burgemeester & Wethouders

Geachte leden van de raad,

Met deze raadsinformatiebrieven willen wij u meenemen in de werkzaamheden van GGD Hollands Noorden en relevante ontwikkelingen met focus op de gemeente Alkmaar.

Algemene informatie over de GGD

De GGD Noord-Holland Noord werkt samen met de gemeente Alkmaar aan een gezonde en veilige leefomgeving voor alle inwoners. De GGD houdt zich bezig met:

- Jeugdgezondheidszorg: Groei- en ontwikkelcontroles voor kinderen van 0-18 jaar, vaccinaties en ondersteuning bij opvoedvragen;
- Infectieziektebestrijding: Opsporen en voorkomen van infectieziekten, inclusief vaccinaties en reizigersadvies;
- Gezondheidsbevordering: Voorlichting over gezond leven, zoals voeding, beweging, roken en mentale gezondheid;
- Ondersteuning bij crises: Psychosociale hulp bij rampen of ingrijpende gebeurtenissen;
- Advies over milieu en gezondheid: Bijvoorbeeld bij geluidsoverlast of over luchtkwaliteit;
- Zorg voor kwetsbare groepen: Ondersteuning van mensen met complexe problemen, zoals dak- en/of thuisloosheid of verward gedrag, ook als zij zelf geen directe hulpvraag hebben (OGGZ/Team Vangnet & Advies);
- Gezondheidsonderzoek: Monitoring van de gezondheid van Alkmaarse inwoners om lokaal beleid te ondersteunen.

Samen zorgen de GGD en de gemeente Alkmaar voor een sterke publieke gezondheid, met aandacht voor preventie, vroegsignalering en passende zorg.

Ontwikkelingen

Opening van het letselspreekuur

De GGD Hollands Noorden is samen met GGD Amsterdam een letselspreekuur gestart in Alkmaar. Een letselspreekuur, een landelijk gebruikte term, is een spreekuur waar op afspraak letselonderzoek verricht wordt door een forensisch arts. De rapportage hiervan kan gebruikt worden ten behoeve van waarheidsvinding in strafzaken waarin sprake is van (seksueel) geweld. Het letselspreekuur is bestemd voor slachtoffers van alle fysieke geweldsdelicten (ook in huiselijke kring) die zich bij de politie hebben gemeld voor een aangifte. De politie begeleidt het slachtoffer naar het letselspreekuur voor een objectieve letselbeschrijving ter ondersteuning van de aangifte. Het letselspreekuur zit daarmee in het proces direct na de aangifte. De politie is dan ook de opdrachtgever. Het letselspreekuur is op woensdag 29 oktober 2025 geopend.

Vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma

Vanwege een toenemende daling in de vaccinatiegraad van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) in regio Noord-Holland Noord is in januari 2023 besloten om te starten met een projectaanpak

'Verhogen Vaccinatiegraad RVP'. Er is nader onderzoek gedaan naar drempels die ouders/opvoeders tegenkomen in het maken van de keuze om wel/niet hun kind te vaccineren én naar mogelijke logistieke uitdagingen om de vaccinaties daadwerkelijk te halen. Dit heeft geresulteerd in een Actieplan Verhogen Vaccinatiegraad RVP waarvan de uitvoering in juli 2023 vol van start is gegaan. Het actieplan is niet statisch en in juli 2024 is er een aantal extra activiteiten toegevoegd zoals bijvoorbeeld het trainen van alle JGZ-professionals in 'Zorgzaam vaccineren' en de inzet van de communicatietechniek Position Targeting. Bij dit laatste wordt de doelgroep gericht via digitale advertenties benaderd op locaties waar zij veel zijn, bijvoorbeeld zwangere vrouwen bij de verloskundige praktijken. Tussen 5 september en 2 oktober 2025 is een Position Targeting-campagne gevoerd over het RS-virus, gericht op aanstaande ouders. De campagne wijst erop dat de doelgroep actief op zoek is naar informatie over het RS-virus en de RSV-prik. In november 2025 volgde nog een campagne over de kinkhoest- en griepvaccinatie voor zwangere vrouwen.

De inspanningen vanuit de projectaanpak Verhogen Vaccinatiegraad RVP beginnen hun vruchten af te werpen. In 2024 is een stijging van 2,6% ten opzichte van 2023 geconstateerd in de deelname van 2-jarigen aan het volledige Rijksvaccinatieprogramma. Andere resultaten van het project gericht op de gemeente Alkmaar zijn:

- Kinderen hebben op de leeftijd van 2 jaar alle RVP-vaccinaties gekregen. Het is gestegen van 85,0% in 2023 naar 87,3% in 2024.
- DKTP (difterie, kinkhoest, tetanus en polio) vaccinatie 5-jarigen is gestegen van 84,1% in 2023 naar 84,7% in 2024.
- HPV meisjes 11 jaar is gestegen van 38,1% in 2023 naar 52,4% in 2024.
- HPV jongens 11 jaar is gestegen van 31,9% in 2023 naar 46,1% in 2024.
- Kinkhoestprik voor zwangere vrouwen = gestegen van 63% in 2023 naar 67% in 2024.

In juni 2026 verschijnen de cijfers van 2025. Er zijn verschillende acties uitgevoerd op bovenregionaal niveau, zoals het verzorgen van online informatiebijeenkomsten, gerichte advertencampagnes via sociale media, aandacht voor zorgzaam vaccineren en logistieke aanpassingen in aanmeldprocedures. Het algemeen bestuur van de GGD Hollands Noorden heeft ingestemd met het verlengen van de projectaanpak Verhogen Vaccinatiegraad RVP tot en met 31 december 2026. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de bijlage.

Activiteiten Doelgroepgerichte aanpak in de wijk Overdie

GGD Hollands Noorden zet interventies in die gericht zijn op doelgroepen die moeilijker te bereiken zijn. Binnen het project Verhogen Vaccinatiegraad en vanuit de afdeling Infectieziektebestrijding wordt via netwerkpartners en sleutelfiguren contact gelegd met inwoners. Dit sluit aan bij het doel om de vaccinatiegraad te verhogen, maar de gesprekken gaan over meer dan alleen vaccineren. Er is aandacht voor gezond leven voor jong en oud. Door zichtbaar en gemakkelijk aanspreekbaar te zijn, ontstaat een beter beeld van de vragen en behoeften die onder deze inwoners leven. Ook wordt duidelijk hoe GGD Hollands Noorden beter vindbaar kan zijn wanneer inwoners hulp, informatie of ondersteuning nodig hebben. Een mooi voorbeeld hiervan is dat er voor de zomervakantie medewerkers van het team Infectieziektebestrijding aanwezig waren in de wijk Overdie, onder andere bij een buurtbarbecue en in de Bilal-moskee. Zij gaven informatie over mazelen, wat op dat moment extra relevant was vanwege uitbraken in Marokko, en bespraken de mogelijkheid om kinderen te vaccineren. Enkele aanwezigen maakten naar aanleiding hiervan een afspraak, omdat bleek dat één of meer van hun kinderen niet volledig gevaccineerd waren. In de periode van november 2025 tot en met januari 2026 bezoekt het team drie ouderkamers op basisscholen in Overdie om met ouders in gesprek te gaan over 'vlekjesziekten'. Hierbij wordt samengewerkt met collega's van de Jeugdgezondheidszorg en met welzijnswerkers in de wijk.

Centrum Seksuele Gezondheid: Nieuwe locatie Achterdam in 2026

De verbouwing van het Gezondheidscentrum Sekswerkers is in volle gang. Daarmee zetten we een belangrijke stap richting een toegankelijke, veilige en professionele plek waar sekswerkers terecht kunnen voor zorg, ondersteuning en advies. Met de verhuizing naar de nieuwe locatie speelt de GGD in op de behoefte om dichterbij de primaire doelgroep te staan. Dit draagt bij aan een betere bereikbaarheid en een laagdrempelige toegang tot zorg. De GGD Hollands Noorden verwacht het voorjaar 2026 de deuren te openen.

Project wijkaanpak rookvrij in Koedijk en De Daalmeer

De wijkaanpak Rookvrij Leven is ontwikkeld door Pharos en wordt uitgevoerd met subsidie van VWS via GGD GHOR Nederland. GGD Hollands Noorden past deze aanpak toe in de Alkmaarse wijken Koedijk en De Daalmeer onder de naam *Roken & Zo*, in samenwerking met de wijkregisseur van Mee & de Wering. Samen met inwoners, lokale organisaties en professionals wordt gewerkt aan een rookvrij leven voor iedereen. Roken is een hardnekkige verslaving, waarbij factoren als stress, armoede en sociale omgeving stoppen moeilijk maken. Daarom richt de aanpak zich op een integrale, wijkgerichte werkwijze waarin inwoners en professionals samen optrekken.

In Koedijk en De Daalmeer worden gesprekken over roken gevoerd op straat, tijdens wijkactiviteiten en via de theatervoorstelling DE sTOPPERS. Zo wordt samen met inwoners gewerkt aan een aanpak die aansluit bij de behoeften van de wijk. Een concreet resultaat is het Rookvrij Café in ontmoetingscentrum De Rietschoot. Hier kunnen inwoners elkaar ontmoeten, ervaringen delen en ondersteuning krijgen van een rookstopcoach van Groups for Balance en een beweegcoach van Sport-Z. Daarnaast wordt gewerkt aan betere toeleiding naar het lokale stoppen-met-rokenaanbod. Zorg- en welzijnsprofessionals spelen daarbij een belangrijke rol. Om hen te ondersteunen organiseert GGD Hollands Noorden op maandag 16 februari 2026 het Rookvrij Congres Noord-Holland Noord in de Grote Kerk in Alkmaar. Het congres biedt kennis, inspiratie en praktische handvatten om roken beter bespreekbaar te maken, voor professionals én beleidsmakers die bijdragen aan een rookvrije samenleving.

Gezonde School

Het doel van de Gezonde School-aanpak is om gezond leren, leven en ontwikkelen vanzelfsprekend te maken voor leerlingen en studenten. Scholen werken met een stappenplan aan een gezondheidsthema dat zij zelf kiezen, zoals Welbevinden, Voeding, Bewegen en sport, Roken, Alcohol en Drugspreventie, Mediawijsheid of Relaties en seksualiteit. Eerst wordt bekeken wat de school al doet; daarna wordt versterkt wat goed werkt. Zo ontstaat een samenhangende en duurzame aanpak die onderdeel wordt van de schoolcultuur. Scholen kunnen hiervoor het Gezonde School-vignet aanvragen en zich officieel Gezonde School noemen. GGD-adviseurs ondersteunen scholen bij de implementatie van de aanpak, in samenwerking met jeugdverpleegkundigen op scholen die een stimuleringsregeling hebben ontvangen via het landelijke programma Gezonde School.

In de regio Noord-Holland Noord hebben dit schooljaar 16 primair onderwijs/ speciaal onderwijs scholen en 8 voortgezet onderwijs/ voortgezet speciaal onderwijs scholen een stimuleringsregeling toegekend gekregen, waaronder 1 primair onderwijs school en 3 voortgezet/ voortgezet speciaal onderwijs scholen in Alkmaar. Op dit moment hebben in totaal 9 primaire onderwijs scholen en 3 voortgezet/ voortgezet speciaal onderwijs scholen in Alkmaar een Gezonde School-vignet.

Pilot bemoeizorg

In 2024 is met steun van ZonMw de pilot bemoeizorg gestart in Alkmaar en Dijk & Waard. Bemoeizorg biedt ondersteuning aan mensen met complexe problemen die niet zelf om hulp vragen, maar waar wel zorgen over bestaan. Dit kan gaan om situaties zoals vervuiling, geluidsoverlast of personen die

niet goed voor zichzelf kunnen zorgen. Het betreft vaak mensen met onbegrepen gedrag waarvoor regelmatig meldingen binnenkomen bij politie of andere instanties.

De professionals van het bemoeizorgteam werken outreachend: zij zoeken actief contact met deze mensen en bouwen een duurzame relatie op. Het team bestaat uit professionals van zes organisaties: GGD Hollands Noorden (team Vangnet & Advies), Esdégé-Reigersdaal, 's Heeren Loo, Brijder, dnoDoen en GGZ Noord-Holland Noord. Door deze brede samenstelling is veel expertise beschikbaar en ontstaat een gezamenlijke aanpak. Iedere twee weken bespreekt het team de cliëntenlijst, wat bijdraagt aan kennisuitwisseling, inzicht in elkaars netwerk en versterking van de samenwerking. Daarnaast wordt nauw samengewerkt met het veiligheidsdomein, zoals de politie.

Het doel is om cliënten toe te leiden naar passende reguliere zorg of ondersteuning, om verdere achteruitgang en overlast te voorkomen. Vanuit GGD Hollands Noorden leveren twee medewerkers van het team Vangnet & Advies (OGGZ) een belangrijke bijdrage en treedt de GGD op als projecttrekker. De pilot heeft inmiddels meerdere successen opgeleverd. Zo is het team Vangnet & Advies (OGGZ) van GGD Hollands Noorden ondergebracht in de multifunctionele voorziening aan de Helderse Weg, waar kwetsbare doelgroepen ook worden gezien door dnoDoen, Reakt en Brijder. Sinds de start zijn ruim dertig cliënten opgespoord, toegeleid naar zorg en in verschillende gevallen succesvol gehuisvest en in hun woning gebleven. Op basis van de succesvolle resultaten in Alkmaar en Dijk & Waard is het voornemen om vanaf 2026 ook in West-Friesland en de Kop van start te gaan met bemoeizorg.

Rapport Goed kijken en echt zien

Op 11 december 2025 is het rapport 'Goed kijken en echt zien' over risicotaxatie en veiligheidsbeoordeling ter voorkoming van fataal geweld gepubliceerd. Het rapport geeft inzicht in hoe veiligheidsbeoordeling en risicotaxatie bij huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen worden verbeterd, met speciale aandacht voor het voorkomen van fataal geweld. Het onderzoek werd in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Wetenschap en Sport uitgevoerd en is vooral gericht op ketenpartners zoals Veilig Thuis, politie, vrouwenopvang, ggz-partners. Recentelijk is aan de GGD Hollands Noorden gevraagd om met een reflectie te komen op het onderzoeksrapport. In de bijlage vindt u het volledige onderzoeksrapport.

Veilig Thuis

Gemeenten hebben onderstaande twee wettelijke taken ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden:

1. Het instellen en in stand houden van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling.
2. De uitvoering van een crisisfunctie die 24/7 beschikbaar en inzetbaar is bij crisissituaties waarbij handelen op grond van de Jeugdwet noodzakelijk is.

Seniorenagenda

De Seniorenagenda van de gemeente Alkmaar is door de gemeenteraad vastgesteld op 25 januari 2024 en bestrijkt de periode 2023-2026. Eén van de speerpunten in die agenda is meer aandacht voor preventie en gezondheid onder ouderen. De GGD Hollands Noorden heeft als taak de publieke gezondheid te bevorderen, inclusief onder ouderen (leefstijl, preventie, onderzoek naar gezondheid) in de regio Noord-Holland Noord. Daarmee is er raakvlak met de Seniorenagenda. Voor de GGD Hollands Noorden betekent dit bijvoorbeeld interventies op te zetten voor (toekomstige) ouderen en mee te denken over de uitvoering van de actielijnen in de agenda.

Op 12 november 2025 bent u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de voortgang uitvoering seniorenagenda.

Bijlagen

1. Notitie GGD - Letselspreekuur in Alkmaar
2. Brief GGD over vaccinatiegraad RVP
3. Rapport 'Goed kijken en echt zien' over risicotaxatie en veiligheidsbeoordeling ter voorkoming van fataal geweld